

بررسی تبادل دانش در شبکه های نوآوری؛ شاخص سنجش عملکرد نظام نوآوری

صنعت طیور استان فارس، ایران

منصور شاه ولی^۱، زهرا فزونی اردکانی^{۲*}

^۱استاد ترویج و آموزش کشاورزی دانشگاه شیراز، ^۲دانشجوی دکتری ترویج و آموزش کشاورزی دانشگاه تربیت

مدرس تهران

zfozuni@yahoo.com

امروزه فرآیندهای نوآوری از الگوهای خطی به الگوهای نظام مند متحول شده و به جای واژه نوآوری، نظام های نوآوری به کار می رود. بهره گیری از نوآوری در فعالیت های اقتصادی، اجتماعی، حکمرانی، سیاسی و مدیریتی، نیز وارد مراحل جدیدی شده است که بر مشارکت نظام مند، بومی گرایی و یادگیری ذینفعان تأکید دارد. در حال حاضر، مبحث نظام نوآوریکنون توجه قرار دارد که به بخش کشاورزی نیز وارد گردیده است و بحث "سنجش عملکرد" از جمله اولویت های پژوهشهای نظام است. پژوهش حاضر نیز با روش ترکیبی (کیفی- کمی) و طی چند مرحله، شاخص سنجش عملکرد "تبادل دانش در شبکه های نوآوری" را برای نظام نوآوری کشاورزی صنعت طیور استان فارس تدوین نموده است. در ابتدا با فنون مصاحبه نیمه ساختارمند و عمیق با خبرگان موضوعی و اسنادپژوهی، اجزای این شاخص تهیه شد و سپس با مطالعه دلفی دو مرحله ای پرسشنامه ای و با آزمون ضریب توافق کندال اولویت بندی گردیدند. بر اساس یافته ها، در سطح ۰/۰۰۱ با مجموعه شاخص ها توافق شد. در نهایت شاخص مذکور برای اعتبار سنجی در مرحله کمی آماده گردید تا اعتبار آن از نظر کنشگران خرده نظام کشتارگاه های صنعتی طیور مشخص شود. با نمونه گیری خوشه ای دو مرحله ای متناسب، ابتدا تعداد ۹ واحدکشتارگاهی از ۱۷ کشتارگاه فعال صنعتی طیور استان از شهرهای شیراز، مرودشت، لار، آباده و کازرون مشخص شدند و ۲۱۰ نفر از این کنشگران، به پرسشنامه این مرحله پاسخ دادند. یافته ها نشان داد که این شاخص، مورد توافق کنشگران است و گویه های آن نیز بر اساس اهمیت رتبه بندی شدند. پیش بینی ها گویای آن است که تغییرات نظام نوآوری این صنعت به شبکه سازی برای تبادل دانش و نوآوری و نه ویژگی های فردی کنشگران و یا موقعیت آنها وابسته است. در پایان برای تقویت نظام نوآوری این صنعت پیشنهادهای لازم ارائه گردیده است.

واژه های کلیدی: نظام نوآوری کشاورزی، شبکه های نوآوری، تبادل دانش، سنجش عملکرد